Dosarul nr.2-882/2022

Nr.PIGD 2-22127993-38-2-01092022

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

30 septembrie 2024 orașul Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)

în completul compus din:

Președintele ședinței, judecător Ludmila Iarmaliuc

grefier Liliana Levițchi

cu participarea reclamantului Macari Ion, avocatului reclamantului Andrei Vrăjitoru, împuternicit în baza mandatului avocațional din 28.02.2024, pârâtelor Macari Parascovia şi Cîrţîca Ioana, avocatei pârâtelor Stela Gavajuc, împuternicită în baza mandatului avocațional din 25.10.2022,

în lipsa intervenientului accesoriu notarul Viorica Şcolnic, procedura de citare legal executată,

examinând în ședință publică, cauza civilă la cererea de chemare judecată depusă de Macari Ion împotriva Parascoviei Macari şi Ioanei Cîrţîca, privind rezoluțiunea contractului de donație nr.*****, încheiat între Macari Ion, Macari Parascovia și Cîrţîca Ioana, cu revenirea părților la poziție inițială, radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

constată următoarele:

La 01 septembrie 2011 Macari Ion a depus la Judecătoria Orhei (sediul Telenești) cerere de chemare în judecată împotriva Parascoviei Macari și Ioanei Cîrţîca, privind rezoluțiunea contractului de donație și restituire a bunului.

În motivarea acțiunii civile reclamantul a invocat că din anul 1960 este căsătorit cu Macari Parascovia și care duc o viață în comun timp de 62 ani, din relația de căsătorie au cinci copii.

A menționat că împreună cu Macari Parascovia au agonisit avere comună în devălmășie, prin care o casă de locuit și accesoriile situate în satul Mândrești raionul Telenești și terenul aferent, astfel ½ cota parte î-i aparține cu drept de proprietate.

A relatat că în anul 2016 soția sa Macari Parascovia, din motivul vârstei înaintate, l-a convins să doneze bunurile agonisite unuia dintre copii, și anume fiicei Ioana Cîrţîca, care va asigura o întreținere și îngrijire corespunzătoare cât vor trăi.

A explicat că inițial nu a fost de acord cu propunerea, însă fiind mereu amenințat că-i va crea o viață insuportabilă și pentru a-şi menține familia, la 13 septembrie 2016, împreună cu soția Macari Parascovia şi fiica Cîrţîca Ioana, a încheiat contractul de donație a bunului imobil, autentificat la notarul Viorica Şcolnic, conform căruia Macari Ion şi Macari Parascovia a donat Ioanei Cîrţîca casa de locuit, accesoriilor și terenul aferent, situate din satul Mândrești raionul Telenești.

A mai menționat că, conform pct.2 al contractului imobilul menționat s-a donat donatarului, cu condiția rezervării dreptului de abitație în folosul donatorilor Macari Ion și Macari Parascovia pe tot restul vieții lor.

A enunțat că după înstrăinarea bunurilor, în familie a au apărut certuri, însoțite de aplicarea violenței fizice împotriva sa din partea pârâtelor, amenințări că va fi scos din casă, fiind nevoit să solicite intervenției poliției.

A remarcat că pârâta Cîrţîca Ioana, pe lângă faptul că nu avea grijă de dânsul, în complicitate cu Macari Parascovia continuă să întreprindă diferite acțiuni batjocoritoare, fiind dat afară din căsuța (sarai) unde locuia și avea condiții necesare de trai, ce l-a determinat să locuiască la alte rude apropiate, la fiica lui pe nume Nina, nu-i pregătește de mâncare, a întreprins tentative de maltratare sau de a provoca să folosească forța fizică împotriva lor.

Inițial, le-a propus pârâtelor să se prezente benevol la notar să rezilieze contractul de donație din 13 septembrie 2026, însă acestea au refuzat categoric, proprietar este Cîrţîca Ioana.

A relevat că la 05 august 2022, a expediat pârâtelor Cîrţîca Ioana și Macari Parascovia notificare privind rezoluțiunea contractului de donație nr.***** la notar, care a rămas fără răspuns, din aceste motive a sesizat instanța de judecată cu cerere.

După ultimul incident, fiind într-o stare psiho-emoţională precară şi stare de neputință de a se apăra , i-a apărut ideea că nu mai are rost să trăiască. Dion stare de respectivă a fost scos de către fiica sa Nina, apoi a cerut fiicei Nina să-l primească la casa ei, locuind o perioadă de timp, ultima a avut grijă de dânsul.

Susține că prin acțiunile ilegale ale paratelor i-a fost cauzat un prejudiciu material, ce ține de cheltuielile de judecată și asistență juridică, cât și un prejudiciu moral care reiese din stare moral-psihologică a sa, materializată prin faptul că nu are posibilitate de a-și alina bătrânețile, fiind mereu batjocorit, chiar dat afară din casa proprie, la vârsta de peste 87 ani. În ultimul timp s-a agravat stare de sănătate esențial, fiind nevoit permanent să solicite asistență medicală, cheltuind do buna parte din pensia sa, astfel estimează prejudiciu moral în sumă de 25 000 lei.

Solicită reclamantul Macari Ion rezoluțiunea contractului de donație nr.***** autentificat la notarul Şcolnic Viorica încheiat cu Cîrţîca Ioana, a radia dreptul de proprietate a lui Cîrţîca Ioana din Registrul bunurilor imobile, încasarea cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 3500 lei și a prejudiciului moral în sumă de 25 000 lei.

La 12 mai 2023, reclamantul Macari Ion a depus o cerere de concretizare a acțiunii civile, indicând că în cererea inițială nu a făcut trimitere la motivul de drept privind înaintarea acțiunii civile.

Conform art.836 alin.(1) Cod civil, (în redacție legii la momentul raporturilor juridice) prevede că, dacă donatorul, după executarea donației, nu mai este în stare să-şi asigure o întreținere corespunzătoare, poate cerere de la donator restituirea bunurilor donate pe care aceste la mai posedă.

Astfel, cerere de chemare în judecată înaintata la data de 29 august 2022 de către Macari Ion împotriva Parascoviei Macari și Ioana Cîrţîca, privind rezoluțiunea

contractului de donație nr.*****, este bazată pe prevederile art.836 alin.(1) Cod civil, întocmită în conformitate cu art.166-167 Cod de procedură civilă (f.d.77).

Reclamantul Macari Ion și avocatul reclamantului Andrei Vrăjitoru în ședință de susținut cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea ei conform cerințelor de fapt și de drept indicate.

Avocata pârâtelor Stela Gavajuc, în ședință a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, susținând netemeinicia acțiunii civile. Concomitent, a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică conform bonului de plată.

A menționat că Macari Ion și Macari Parascovia, ajungând la o vârstă nobilă de peste 80 ani, înțelegând că nu mai pot avea grijă de gospodăria lor, au decis să o doneze fiicei lor Cîrţîca Ioana.

A mai menționat că, Macari Ion și Macari Parascovia au cinci copii însă, cea mai apropiată le-a fost mezina Ioana, care locuiește în aceiași sat cu părinții săi.

Astfel, la data de 13 septembrie 2016, între Macari Ion și Macari Parascovia, în calitate de donatori, și Cîrţîca Ioana, în calitate de donatar, a fost încheiat contractul de donație nr. 8323, ce avea ca obiect imobilul situat în satul Mândrești raionul Telenești, format din casa de locuit individuală cu suprafața de 97,4 mp nr.cadastral 8935206.043.01, construcție accesorie cu suprafața de 60 mp nr.cadastral 8935206.043.02, construcție accesorie cu suprafața de 26,9 mp nr.cadastral 8935206.043.03, construcție subterană cu suprafața de 38 mp nr.cadastral 8935206.043.04 și terenul aferent cu suprafața de 0,2202 ha nr.cadastral 8935206.043.

A precizat că donația a fost efectuată sub condiția rezervării dreptului de abitație în imobilul donat în folosul lui Macari Ion și Macari Parascovia, pentru tot restul vieții lor.

Respectiv, din momentul încheierii contractului de donație și până în prezent, Macari Ion și Macari Parascovia locuiesc în gospodăria dată, fiind absolut liberi să aleagă în care construcție să stea. în nici un moment, Cîrţîca Ioana sau mama acesteia Macari Parascovia nu i-au împiedicat pe reclamant să locuiască în imobilul cu pricina sau să se folosească de vreo parte componentă a sa. Reclamantul și astăzi locuiește în

imobil și nu a plecat de acolo, Macari Ion personal a decis să locuiască în casă, iar Macari Parascovia să rămână în sarai.

Cîrţîca Ioana i-a ajutat în toți acești ani pe părinții săi în gospodărie, a achitat facturi, a efectuat diverse reparații și îmbunătățirii la imobil, le-a procurat medicamente și alimente, a avut grijă de ei când erau bolnavi. Aceasta chiar dacă ea însăși este încadrată în gradul II de invaliditate pe viață, iar ceilalți frați ai săi sunt și ei obligați să își întrețină părinții.

Din păcate, reclamantul este cel care aplică față de soția sa Macari Parascovia violență fizică și psihică, față de reclamant chiar fiind emis un ordin de restricție de urgenta la 31 mai 2022, prin care a fost îndepărta: din locuința comună şi i s-a interzis orice contact cu Macari Parascovia pentru un termen de 3 zile.

Susține că motivul care l-a determinat pe tatăl său să se adreseze cu cerere de chemare în judecată ar fost influența exercitată asupra tatălui de către surorile și fratele pârâtei Negruţă Nadejda, Dînga Nina, și Macari Andrei. Ultimii și-au manifestat dorința de a primi și ei câte o parte din gospodăria părinților, iar drept cale au ales să îl determine pe tatăl lor să revoce donația făcută fiicei Ioanei.

Un alt motiv este și supărarea pe soția sa Macari Parascovia, pentru faptul că ultima a depus plângere la poliție împotriva lui pentru comportament violent.

În susținerea poziției noastre, facem trimitere la declarațiile, făcute în cadrul ședinței de examinare a cauzei, ale reclamantului, ale pârâtelor, dar si a martorilor Negrută Nadejda. Dînga Nina. Macari Andrei, Macari Gheorghe si Cresciuc Ana.

Din declarațiile martorilor, reiese că Macari Ion și Macari Parascovia au comunicat tuturor copiilor săi că vor să lase gospodăria Ioanei Cîrţîca, iar în schimb vor da celorlalți copii câte 5000 lei. De acord a fost doar Creşciuc Ana, care a luat banii, iar ceilalți au refuzat, însă aceasta nu i-a împiedicat să accepte faptul ca pârâta Cîrţîca Ioana să aibă grijă toți anii aceștia de părinți, deoarece fiecare avea familia sa, problemele sale, iar Negruţă Nadejda și Macari Andrei locuiesc peste hotarele Republicii Moldova. Iar în 2019, Negruţă Nadejda, susținând că nu are unde locui în Republica Moldova, a venit cu propunerea să dea bani pentru casa părintească - 12000 euro, care să fie împărțiți în 6 părți (la frați și la părinți). Macari Parascovia şi

Cîrţîca Ioana au refuzat, iar frații Dînga Nina şi Macari Andrei au fost de acord. Ba mai mult, l-au convins și pe reclamant în acest sens.

Anume după aceasta a început conflictul legat de casă dintre ei și pârâte, care a degenerat în violențe fizice şi psihice aplicate de Macari Ion şi Macari Andrei asupra pârâtelor, culminând cu depunerea unei cereri de chemare în judecată privind revocarea donației.

În cererea de chemare în judecată ar rezulta că, reclamantul Macari Ion solicită revocarea donației în temeiul art. 835 Cod civil (în redacția an.2002), prevederi practic identice se conțin și la art. 1210 Cod civil (în redacția an.2019).

Contractul de donație încheiat între părți este un contract unilateral, contractul de donație pur gratuită nu generează obligații în sarcina donatorului, ci numai o îndatorire legală, numită „de recunoștință”. Mărind patrimoniul donatorului din contul patrimoniului său cu titlu gratuit, donatorul este în drept să aștepte din partea donatarului dacă nu o recunoștință, atunci cel puțin loialitate, manifestată prin abținerea de la săvârșirea unor fapte necorespunzătoare față de donator.

Revocarea donației pentru atentat la viața donatorului sau a unei rude (persoane) apropiate acestuia se poate produce atunci când a existat o încercare a donatarului de a suprima fizic pe donator sau pe cineva din rudele (persoanele) sale apropiate.

Rudele apropiate ale donatorului sunt considerați membrii familiei acestuia, precum și rudele de până la gradul IV inclusiv.

Un alt temei de revocare a donației pentru ingratitudine reprezintă comiterea de către donatar a altor fapte ilicite față de donator sau o rudă (persoană) apropiată acestuia, care manifestă o ingratitudine gravă. Aici se încadrează oricare faptă ilicită, manifestată în formă de agresiuni la sănătatea sau integritatea corporală, injurii, insulte, jigniri tăcute în adresa donatorului sau a rudelor

Un ultim temei de revocare a donației pentru ingratitudine prevăzut de lege reprezintă refuzul nemotivat al donatarului de a oferi donatorului întreținerea datorată.

Se consideră că obligația de recunoștință a donatarului de a oferi donatorului întreținere (alimente, haine, etc.) în limita valorii: bunurilor donate, atunci când donatorul este lipsit de mijloace pentru propria întreținere. Refuzul de a oferi

întreținere se va considera ca o ingratitudine atunci când donatorul a avut nevoie de întreținere și a cerut-o de la donatar, însă ultimul, deși a avut posibilitatea, a refuzat să o ofere fără o temeinică justificare. Dacă are rude sau alte persoane obligate să-l întrețină în baza unui temei legal sau contractual, nu va putea pretinde revocarea donației pentru neacordarea de întreținere din partea donatarului.

Menționează că, la data de 12 mai 2023, reprezentantul reclamantului a depus o cerere de concretizare a acțiunii civile, prin care solicită rezoluțiunea contractului de donație nr. ***** în baza art. 836 Cod civil (în redacția an.2002).

Așadar, dispozițiile legale citate, instituie dreptul donatorului de rezoluțiune unilaterală a contractului de donație executat în cazurile când este în imposibilitate de a-şi asigura întreținerea corespunzătoare şi să-şi execute obligațiile legale față de terți. Starea de nevoie determină rezoluțiunea contractului de donație numai dacă a intervenit de la sine, fără ca donatorul să fi provocat în mod intenționat sau prin culpă gravă.

De altfel, donatorul va fi îndreptățit în rezoluțiunea unilaterală a contractului de donație executat, doar în cazul în care donația va pune în pericol propria întreținere corespunzătoare şi în cazul în care aceasta ar periclita executarea obligațiilor legale ale donatorului de întreținere a altor persoane.

A reiterat faptul că, circumstanțele si obligațiile care fac posibilă rezoluțiunea contractului de donație executat să nu existe ia momentul încheierii contractului de **donație,** dar să se nască după încheierea lui, iar aceste împrejurări trebuie să înrăutățească starea patrimonială a donatorului în așa măsură, încât ar surveni pericolul propriei întrețineri corespunzătoare si acestea ar periclita executarea obligațiilor legale ale donatorului de întreținere a altor persoane.

La capitolul „stare de nevoie” se consideră situația în care veniturile donatorului nu sunt suficiente pentru ca acesta să-şi asigure traiul, dar și să-şi onoreze creanțele de întreținere legală în legătură cu alte persoane, precum şi alte cazuri care nu permit donatorului să-și asigure un minim de existență.

Menționează că, la momentul încheierii contractului de donație, donatorul Macari Ion era deja la o vârstă înaintată și beneficia de pensie pentru limita de vârstă, constatându-se lipsa circumstanței de înrăutățire a stării materiale a donatorului după încheierea contractului de donație.

În acest context, este evident faptul că Macari Ion nu a demonstrat prin probe pertinente că după încheierea contractului de donație veniturile lui s-au redus, în măsura în care dânsul nu își mai poate asigura o întreținere corespunzătoare și să-şi îndeplinească obligațiile legale de întreținere față de terți. Macari Ion nu a prezentat informații din care să rezulte care ar fi fost anterior venitul lui în coraport cu necesitățile la moment, care sunt cheltuielile pentru procurarea medicamentelor, scutirile sociale de care beneficiază în calitate, alocațiile sociale, dacă mai are alte venituri, pentru a fi apreciate (comparate) dacă într-adevăr veniturile sale s-au redus ori nu.

A susținut că reclamantul este de vârstă înaintată, beneficiază de o pensie lunară pentru vârstă de pensionare categoria dată de persoane sunt ocrotite de organele statului, fiindu-le garantate asistență medicală gratuită și asistență socială, or, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe că reclamantul. Astfel, simplul fapt că reclamantul este la vârstă înaintată nu servește în sine motiv de a încălca dreptul de proprietate a pârâtei dobândit legal.

A atras atenția instanței de judecată asupra faptului că reclamantul, nici în cererea de chemare în judecată, nici în declarațiile sale ulterioare, nu a invocat faptul că starea sa materială, nivelul său de trai nu îi permite să se întrețină de sine stătător, si nu a adus vreo probă în acest sens. După cum nici un martor audiat în instanță nu a făcut, vreo declarație în acest sens.

Ba mai mult, reclamantul a declarat în ședința din 27 martie 2023, că pensia sa îi ajunge pentru trai și că este ajutat si de copiii săi, are repatrie făcută în locuință, si-a procurat și electrocasnicele necesare.

A precizat că Macari Ion are autoturism personal pe care singur îl conduce, își angajează avocați în bază de contract pentru asistență juridică.

Conform actului de examinare a condițiilor de trai din 26 ianuarie 2023, întocmit de o comisie compusă din reprezentații primăriei şi un asistent social, s-a constatat că în locuința lui Macari Ion condițiile de trai sunt bune, corespund cerințelor igienico-sanitare, este prezent mobilierul necesar; locuința este conectată la rețeaua telefonică, este aprovizionată cu apă potabilă.

Pârâtele Parascovia Macari şi Ioana Cîrţîca în ședință a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, susținând netemeinicia acțiunii civile.

Intervenientul accesoriu notarul Viorica Școlnic în ședință nu s-a prezentat, procedura de citare legal executată, astfel instanța consideră posibil examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Martorul Macari Andrei în ședință a relatat că este fiul reclamantului Macari Ion și a pârâtei Macari Parascovia, dorești să facă declarații. A precizat că Cîrţîcă Ioana este sora sa mai mică. Referitor la donația gospodăriei casei părintești, a fost efectuat fără a cunoaște, a aflat recent. Anterior părinții au făcut înțelegere că casa părintească să rămână surorii sale Nadejdei, ultima să aibă grijă de părinți. S-au înțeles că Nadejda va transmite banii pentru casa de locuit, iar această sumă să fie împărțită în mod egal între toți frații. Susține că actele de donație au fost efectuate pe ascuns, iar când a aflat s-au început scandal în familie, deoarece casa părintească a fost donată surorii Cîrţîcă Ioana. După o perioadă de timp, după celebrarea a 60 ani de la căsătorie a părinților, a început a suna la poliție asupra acțiunilor tatălui său Macari Ion. A precizat că tatălui său de către sora Ioana Cîrţîca i-a fost restricționat accesul în gospodărie, au fost puse lacăte la casă de locuit și nu i-a permis să intre în casă, nu l-a hrănit, din aceste motive a stat la un vecin, care l-a îngrijit timp de trei zile. A explicat că vara anului trecut în anul 2022 a fost acasă și a văzut condițiilor de locuit a tatălui său, fiind nevoit să procure necesare pentru trai.

Martorul Negruţa Nadejda în ședință a relatat că este fiica reclamantului Macari Ion și a pârâtei Macari Parascovia, Cîrţîcă Ioana este sora sa mai mică, pe caz dorește să facă declarații. A declarat că anterior a avut o înțelegere cu părinții și sora Cîrţîcă Ioana să se întoarcă la părinți și să aibă grijă de aceștia. Deoarece a divorțat, a dorit să procure o casă de locuit. La sfatul surorii a discutat să rămână în gospodăria părintească. De la o persoană din orașul Telenești, a aflat că părinții au donat casa părintească surorii Cîrţîcă Ioana. Urmare a discuției cu sora Cîrţîcă Ioana, a înțeles că casa părinților este a ei. Atunci a plecat la altă soră Dînga Nina. A explicat că timp de trei ani a plecat la muncă peste hotarele țării. Din aceste motive între frați, din 2019 au apărut conflict între frați. A precizat că a propus să cumpere casa părintească, iar prețul casei să fie împărțiți între frați. Mai târziu a aflat că tatăl său nu avea unde locuia, era pe drumuri.

Martorul Dînga Nina în ședință a relatat că este fiica reclamantului Macari Ion și a pârâtei Macari Parascovia, Cîrţîcă Ioana este sora sa mai mică, pe caz dorește să facă declarații. A explicat că de la tatăl său Macari Ion a aflat că a fost scos afară de

către mama Marcari Parascovia, din motiv că a fost trecută pe ascuns gospodăria pe numele surorii Cîrţîcă Ioana. După ce tatăl Macari Ion a revenit acasă de la spital, a găsit că este schimbate lacătele şi nu a putut intra în gospodărie sa. A fost nevoită să locuiască la dânsa. A precizat că Cîrţîcă Ioana și mama ei a chemat poliție, fiind nevoit tatăl său să părăsească gospodăria lui. La moment dânsa are grijă de tatăl Macari Ion. Sora Cîrţîcă Ioana refuză să-l îngrijească pe tată său. A concretizat să părinții i-au adunat pe toți frații și le-a propus bani, ea, fratele au refuzat. Doar sora ei Crişciuc Ana a acceptat și a primit banii. În casă locuiește tata ei, unde este conectat la apă, are mașină de spălat și are o plită pentru prepararea hranei, iar mama ei locuiește în sărai.

Martorul Macri Gheorghe în ședință a relatat că este fratele reclamantului Macri Ion şi dorește să facă declarații. Referitor la donația casei de locuit a aflat de la fratele Macari Ion. De la fratele său a aflat că, acesta a chemat pe copii lor să le dea câte o sumă de bani, a acceptat doar fiica Ana, iar restul au refuzat şi au propus casa de locuit că să fie împărțită după decesul părinților. Până la donația, Macari Ion și Macari Parascovia cu copii relațiile erau bune. A apărut conflictul după donația casei de locuit nepoatei sale Cîrţîcă Ioana. Relațiile s-au înrăutățit după ce Macari Parascovia a început să telefoneze la poliție asupra acțiunilor lui Macari Ion.

Martorul Crişciuc Ana în ședință a relatat că este fiica reclamantului Macari Ion și a pârâtei Macari Parascovia, Cîrţîcă Ioana este sora sa mai mică, pe caz dorește să facă declarații. A explicat că relațiile între părinți și frați au fost bune. În urma cu patru ani, părinții au decis să transmită casa de locuit la un copil să aibă grijă de dânșii. A propus câte o sumă de bani și a acceptat suma de 5 000 lei, iar restul fratele Andrei și surorile Nina și Nadejda au refuzat. După donarea casei de locuit relațiile dintre părinți și frați s-au înrăutățit.

Aprecierea instanței:

Audiind părțile din proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a respinge ca fiind neîntemeiată

acțiunea civilă depusă de Macari Ion împotriva Parascoviei Macari și Ioanei Cîrţîca, privind rezoluțiunea contractului de donație nr.*****, încheiat între Macari Ion, Macari Parascovia și Cîrţîca Ioana, cu revenirea părților la poziție inițială, radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, din considerentele ce succed.

Conform art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În conformitate cu art.118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (…) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art.122 Cod de procedură civilă, (1) Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. (2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. (3) Se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acțiuni ilegale. (4) Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art.204 şi art.372 alin.(1).

Articolul 130 Cod de procedură civilă prevede că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încât fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii.

Din materialele dosarului instanța de judecată atestă că la data de 13 septembrie 2016 a fost încheiat contractul de donație, autentificat de notarul Viorica

Şcolnic, conform căruia donatorii Macari Ion și Macari Parascovia au donat donatarului Cîrţîca Ioana în întregime imobilul format din casa de locuit liter A cu suprafața totală egală cu 97,4 m.p. cu construcții auxiliare : construcție accesorie cu suprafața totală egală de 60,0 m.p., construcție accesorie cu suprafața de 26,9 m.p., construcție accesorie cu suprafața egală cu 38, 0 m.p. împreună cu terenul aferent construcțiilor cu suprafața de 0,2202 ha, situate pe adresa satul Mândrești comuna Mândrești raionul Telenești. Imobilul s-a donat donatarului cu condiția rezervării dreptului de abitație în folosul donatorilor Macari Ion și Macari Parascovia pe tot restul vieții lor (f.d.12-13).

În continuare, la data de 05 august 2022 reclamantul Macari Ion a expediat pârâtelor Macari Parascovia și Cîrţîca Ioana somația privind prezentarea la notar pentru a semna contractul de reziliere a contractului de donație nr.*****, în legătură cu întreprinderea acțiunilor batjocoritoare în privința reclamantului în ultimii 2-3 ani, neavând posibilitatea de a locui în locuința donate (f.d.8-9). Somația a fost recepționată de către pârâte la data de 11 august 2022 (f.d.10-11), însă a rămas fără executare.

Din aceste considerente, la data de 01 septembrie 2022 reclamantul Macari Ion a depus o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtelor Macari Parascovia, Cîrţîca Ioana, privind rezoluțiunea contractului de donație și restituirea bunului imobil (f.d.3-5, 77).

La acest segment, instanța ține să menționeze că contractul de donație nr.***** a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 13 septembrie 2016, inclusiv și restricția dreptul de abitație viageră – Macari Ion şi Macari Parascovia (f.d.15).

În acest registru de idei, instanța constată că odată cu înregistrarea contractului de donație în Registrul bunurilor imobile, contractul de donație a produs efecte juridice în sensul în care a fost încheiat între părțile contractuale.

Reclamantul Macari Ion în acțiunea civilă a înaintat pretențiile împotriva pârâtelor Macari Parascovia și Cîrțîca Ioana privind rezoluțiunea contractului de donație nr.8323 încheiat la data de 13 septembrie 2016 și restituirea bunului donat, pentru motivele că reclamantul Macari Ion are o vârstă înaintată de 87 ani, iar în ultimii 2-3 ani pârâtele continuă să întreprindă diferite acțiuni batjocoritoare, fiind

dat afară din căsuța (sarai) unde locuia și avea condiții necesare de trai, ce l-a determinat să locuiască la alte rude apropiate, nu-i pregătește de mâncare, a întreprins tentative de maltratare a sa sau de a provoca să folosească forța fizică împotriva lor.

Așadar, depunerea acțiunii civile a reclamantului Macari Ion de rezoluțiune a contractului de donație nr.8323 încheiat la data de 13 septembrie 2016 și restituirea bunului donat, au fost precedate de expedierea la data de 05 august 2022 somației în adresa pârâtelor Macari Parascovia, Cîrţîca Ioana, privind prezentarea la notarul public pentru a semna contractul de reziliere a contractului de donație nr.*****, în legătură cu întreprinderea acțiunilor nedemne în privința reclamantului în ultimii 2-3 ani, neavând posibilitatea de a locui în locuința donată.

Concomitent, instanța de judecată a remarcat că avocatul reclamantului a specificat în ședință de judecată că acțiunea civilă formulată de reclamant Macari Ion este depusă în sensul rezoluțiunii contractului de donație în cazul stării de nevoie conform art.836 alin.(1) Cod civil (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic), depunând în ședință la data de 12 mai 2023 o acțiune de concretizare în acest sens.

În acest registru de idei, având în vedere că contractul de donație a fost încheiat la data de 13 septembrie 2016, prin urmare speței de duse judecății urmează să fie aplicate prevederile legii până la 01 martie 2019, deoarece donația a fost efectuată anterior intrării acestuia în vigoare.

Conform art.827 alin.(1) Cod civil (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic), prin contract de donaţie, o parte (donator) se obligă să mărească din contul patrimoniului său, cu titlu gratuit, patrimoniul celeilalte părţi (donatar).

Art.828 alin.(1) Cod civil, (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic), prevede că, contractul de donaţie se consideră încheiat în momentul transmiterii bunului.

Art.834 alin.(1) Cod civil, (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic), părţile pot conveni ca efectele donaţiei să fie condiţionate de îndeplinirea unei sarcini sau de realizarea unui scop. Scopul poate fi şi de utilitate publică. Va

constitui donaţie numai partea excedentară cheltuielilor de executare a sarcinii sau de atingere a scopului.

Conform art.836 alin.(1) Cod civil, (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic) dacă donatorul, după executarea donaţiei, nu mai este în stare să-şi asigure o întreţinere corespunzătoare şi să-şi îndeplinească obligaţiile legale de întreţinere faţă de terţi, poate cere de la donatar restituirea bunurilor donate pe care acesta le mai posedă. (2) Cererea de restituire este inadmisibilă cînd donatorul şi-a provocat intenţionat sau prin culpă gravă starea de nevoie.

Așadar, la aplicarea legislației materiale în cadrul judecării cauzei privind rezoluțiunea contractului de donație în cazul stării de nevoie, urmează a fi a luat în considerare normele de drept în vigoare la momentul încheierii contractelor de donație între Macari Ion, Macari Parascovia, pe de o parte, și între Cîrţîca Ioana, pe de altă parte.

La caz, instanța de judecată remarcă că, contractul de donație are un efect translativ de drepturi și este irevocabil. Respectiv, în rezultatul încheierii contractului de donație, dreptul care reprezintă obiectul contractului trece din patrimoniul donatorului în patrimoniul donatarului.

Instanța de judecată reține că, în speță, temei de rezoluțiune a donației în cazul stării de nevoie conform art.836 alin.(1) Cod civil (în redacția legii la momentul apariției raportului juridic) a fost invocată vârstă înaintată a reclamantului de 87 ani, iar în ultimii 2-3 ani pârâtele continuă să întreprindă diferite acțiuni batjocoritoare, fiind dat afară din locuință, nu-i pregătește din partea pârâtelor.

În cauza dată, instanța de judecată reține că argumentele privind existența stării de nevoie a reclamantului Macari Ion, în vederea rezoluțiunii contractului de donație, nu au fost dovedite.

În acest sens, instanța a conchis că, la momentul încheierii contractului de donație, reclamantul Macari Ion cu condiția rezervării dreptului de abitație în folosul donatorilor Macari Ion și Macari Parascovia pe tot restul vieții lor, în mod conștient a donat cota-parte din imobil fiicei Cîrţîca Ioana, știind că nu mai are alte bunuri, respectiv a prevăzut consecințele contractului și nu poate invoca ulterior că nu dispune de spațiu locativ, mai Viorica Şcolnic.

La fel, instanța de judecată consideră declarative argumentele reclamantului cu referire la faptul că se află în imposibilitatea de a-și putea asigura un trai decent, deoarece a rămas fără casă și nu se poate întreține, or la data de 13 septembrie 2016, în Registrul bunurilor imobile a înregistrată restricția dreptul de abitație viageră – Macari Ion şi Macari Parascovia, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Concomitent, în ședință reclamantul Macari Ion a explicat instanței că la momentul actual locuiește în gospodăria donată fiicei Iana Cîrţîca, însă în casa de locuit, iar soția Macari Parascovia în sărai, datorită relațiilor conflictuale apărute cu pârâtele în ultima perioadă de timp.

În altă ordine de idei, instanța atestă că reclamantul Macari Ion a fost înlăturat din locuința sa, în perioada de la 31 mai 2022 până la 03 iunie 2022, în baza ordinului de restricție de urgență nr.2022035047 din data de 31 mai 2022, din cauza că la 27 mai 2022 pe parcursul zilei Macari Ion a aplicat violență fizică în privința soției Macari Parascovia, aplicându-i o lovitură cu palma în regiunea fetei (f.d.30). Or, aceasta circumstanță nu poate fi imputabilă acțiunilor pârâtelor, pentru a putea fi reținută drept temei pentru rezoluțiunea contractului de donație, ci comportamentului violent al reclamantului care cade sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Totodată, din probatoriu cercetat s-a dovedit că reclamantul Macari Ion locuiește în gospodăria donată fiicei sale Cîrţîca Ioana, deoarece prin actul de examinare a condițiilor de trai din data de 26 ianuarie 2023, comisia de examinare a condițiilor locative și sociale, cercetând la fața locului a constatat că în gospodărie se află două imobile, casa și sărai. În casă locuiește Macari Ion, iar în sărai Marcari Parascovia, între ei există permanent conflict și apelează la organele de drept, condițiile de trai sunt bune, corespunde cerințelor igienico-sanitare, locuința lui Macari Ion este aprovizionată cu mobilier necesar în care se păstrează ordinea, este conectat la rețeaua telefonică, iar sursa de existenta este pensia pe vârstă (f.d.72).

În context, instanța constată că pârâta Ioana Cîrţîca execută obligația dreptul de abitație viageră a lui Macari Ion, conform contractului de donație din 13 septembrie 2016.

În așa mod, reclamantul nu a prezentat suport probatoriu în vederea susținerii poziției de imposibilitate de a-și asigura întreținerea corespunzătoare. Mai mult ca atât, reclamantul nu a probat că, situația sa materială s-a modificat radical și iremediabil la momentul înaintării acțiunii în coraport cu situația sa la momentul încheierii contractului de donație.

Este de menționat că, din declarațiilor martorilor audiați în ședință, instanța a constatat faptul existenței conflictului între copiii familiei Marcari Ion și Macari Parascovia, datorită dezacordului cu încheierea contractului de donației din data de 13 septembrie 2016 pârâtei Cîrţîca Ioana, ci nu dovedirea stării de nevoie a reclamantului Macari Ion.

Totodată, instanța de judecată conchide că, vârsta înaintată a reclamantului Macari Ion nu poate fi reținută ca fiind o circumstanță pentru rezoluțiunea contractului de donație, or aceasta exista și la momentul încheierii contractului de donație cu condiția rezervării dreptului de abitație în folosul donatorilor Macari Ion și Macari Parascovia pe tot restul vieții lor.

Prin urmare, instanța a considerat ca fiind declarative argumentele reclamantului cu privire la lipsa mijloacelor financiare, lipsite de suport juridic și care vin în contradicție cu circumstanțele cauzei și declarațiile reclamantului referitor la lipsa spațiului locativ, or acesta nu a prezentat acte confirmative ce ar demonstra lipsa bunurilor imobile cu drept de proprietate.

Subsecvent respingerii cerinței privind rezoluțiunea contractului de donație nr.*****, încheiat între Macari Ion, Macari Parascovia și Cîrţîca Ioana, instanța va respinge ca fiind neîntemeiate și cerințele reclamantului Macari Ion privind radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului moral în suma de 25 000 lei și cheltuielilor de judecată.

Pe cale de consecință, având la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acțiunea civilă înaintată de Macari Ion, ca fiind neîntemeiată.

Conform dispozițiilor art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.90 lit.a), b), g) și i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: sumele plătite martorilor, interpreților, experților şi specialiștilor, cheltuielile de efectuare a cercetărilor la fața locului, cheltuielile de efectuare a expertizei, cheltuielile de asistență juridică.

Art.94 alin.(1) Cod procedură civilă prevede că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art.96 alin.(1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de judecată reține că, pârâta Cîrţîca Ioana, prin intermediul avocatei Stela Gavajuc (f.d.56), a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 12 000 lei anexând bonul de plată seria PL nr.722940 din 25.10.2022 (f.d.31, 55), bonul de plată seria PL nr.728021 din 02.09.2024 (f.d.105), bonul de plată seria PL nr.722993 din 26.12.2023 (f.d.106) .

Privitor la mărimea cheltuielilor de asistență juridică, instanța remarcă că pe rolul instanței s-a aflat o cauză de o complexitate medie, omogenă cu alte cauze examinate deja de către instanțele judecătorești, în speță nefiind ridicate careva probleme juridice de importanță deosebită, deci instanța întemeiat va reduce cuantumul cheltuielilor pretinse, acordând o compensație în mărime de 6000 de lei.

Astfel, cheltuielile în mărime de 6000 lei sunt reale, necesare, nu depășesc limita rezonabilității și corespund volumului muncii prestate de avocat, care necesită a fi încasate, la cererea părții pârâte care a avut câștig de cauză, de la reclamantul Macari Ion.

În conformitate cu art.94, 96, 236, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța,

hotărăște

Respinge cererea de chemare judecată depusă de Macari Ion împotriva Parascoviei Macari şi Ioanei Cîrţîca, privind rezoluțiunea contractului de donație nr.*****, încheiat între Macari Ion, Macari Parascovia și Cîrţîca Ioana, cu revenirea părților la poziție inițială, radierea dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Încasează de la Macari Ion (a.n.*****, număr de identificare-*****, domiciliat în satul Mîndreşti raionul Telenești) în beneficiul Ioanei Cîrţîca (a.n.*****, număr de idnetificare-*****, domiciliată în satul Mîndreşti raionul Telenești), suma în mărime de 6 000 (șase mii) lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Hotărârea cu drept de apel, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Președintele ședinței,

judecător /semnătura/ Ludmila IARMALIUC

textul corespunde originalului

judecător Ludmila IARMALIUC